

ЕТИКА АДВОКАТА ЯК ОСНОВА ЙОГО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Професійна мораль виконує важливі завдання соціального управління, забезпечуючи реалізацію вимог загально моральних принципів в умовах професійної діяльності, допомагає фахівцю вірно обирати правила поведінки в різних ситуаціях своєї трудової діяльності.

Головною соціальною функцією професійної моралі, у тому числі і юридичної, поряд із сприянням належному виконанню професійних завдань, є виключення чи подолання професійних помилок, інших шкідливих наслідків професійної деформації. вона також є важливим інструментом вироблення професійних якостей працівника, його професійного удосконалення.

важливою проблемою сьогодення є кодифікація моральних цінностей нормативної професійної етики.

Протягом багатьох років питання професійної етики юристів обговорювалися в межах судової етики як один із видів професійної етики.

Наприкінці 80-х – початку 90-х років XX століття термін «судова етика» поступово замінюється більш загальним – «юридична етика», «професійна етика юриста». При цьому доводиться, що професійна етика юристів являє собою, з одного боку, ступінь реалізації можливостей та потенціалу юристів у професійній діяльності, а з іншого – є поєднанням певних морально припустимих стандартів поведінки членів окремої професійної групи юристів.

юридична етика – це вчення про моральні основи юридичної діяльності, моральні якості представників юридичної професії та моральні відносини, що складаються у процесі її здійснення. складовою професійної етики юриста є адвокатська етика.

у сучасній юридичній науці панівною є точка зору щодо предмету адвокатської етики як поведінки представника цієї професії, члена відповідної корпорації переважно за обставин, коли він діє саме як професіонал або представляє свою професію чи сприймається оточуючими саме як представник корпорації адвокатів

Під правилами адвокатської етики слід розуміти конкретизуючи гуманне призначення адвокатури як правозахисної інституції правила поведінки адвоката, що закріплені різними соціальними нормами й вироблені самими представниками адвокатської професії, дотримання яких забезпечується внутрішнім переконанням адвокатів, колективною волею органів адвокатського співтовариства, а за необхідністю – заходами державно-правового примушування.

Правила адвокатської етики, схвалені вищою кваліфікаційною комісією адвокатури при кабінеті міністрів України, у розділі II закріплюють такі основні принципи адвокатської етики: незалежність; додержання законності; домінантність інтересів клієнта; неприпустимість представництва клієнтів із суперечливими інтересами; конфіденційність; компетентність та сумлінність; чесність та порядність; повагу до адвокатської професії; культуру поведінки; обмеження рекламування діяльності адвокатів.

Неабияке виховне значення мають етичні норми адвокатської діяльності, не закріплені в офіційних документах, їх добровільне та глибоко свідоме виконання, засноване на загальнолюдських уявленнях про добро та зло, справедливість і гуманізм, обов'язок, совість тощо.

частина етичних норм, які регламентують адвокатську діяльність, є нормами-принципами, які впливають на зміст регулятивних норм. Більшість норм-принципів, що стосуються адвокатської діяльності, притаманні й іншим юридичним професіям, тобто є загальною юридичними.

З урахуванням того, що Правила адвокатської етики – це звід корпоративних норм, що вміщує обов'язкові для адвокатів та їх об'єднань етичні приписи, однак не є нормативно-правовим актом, виникає необхідність закріплення принципів адвокатської етики в Законі про адвокатуру. у цьому разі норми Правил зможуть розглядатися не лише як моральні, але і як правові основи адвокатської діяльності. Прийняття Правил адвокатської етики слід віднести до компетенції З'їзду адвокатів України.

Правила адвокатської етики не можуть передбачати все різноманіття питань, які виникають у діяльності адвоката, проте вони є тим орієнтиром, який дозволяє йому обрати належну лінію поведінки, а органу, який застосовує дисциплінарну відповідальність, належно оцінити поведінку адвоката в суперечливій ситуації.

Отже, адвокат повинен як у своїй професійній діяльності, так і в приватному житті, забезпечувати високий рівень культури по-

ведінки, поводити себе гідно, стримано, тактовно, по можливості зберігати самоконтроль і витримку, при здійсненні своєї професійної діяльності мати пристойний зовнішній вигляд.